

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hamburg (Germania).

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.

Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 4 Februarie.

Duminecă s'au terminat sesiunea delegațiilor. Din Discursurile de încheiere înregistrăm, că amândoi preșidenții (Schmerling al delegației austriace, Haynald al celei unguresci) au accentuat că pacea nu este periclitată.

Sâmbătă s'a întemplat în delegațiunile intrunite la Viena ceva, ce nu s'a întemplat încă nici odată de când există instituțiunea aceasta. Era la ordine votarea clădirei unei casarmer în Seghedin. Delegații Ungariei ca interesași se înțelege au votat toți unanim pentru clădire. Delegații Cislaitaniei erauși toți contra. După regulamentul când la o astfel de votare voturile sînt egale proiectul pus la vot se consideră de respins. În cazul de față așa dară clădirea casarmer din Seghedin este cădută. Bate la ochi cum s'a putut întempla votarea aceasta. Până acum când era să se voteze asupra unui obiect, la care Ungaria era mai mult interesată, sciau delegații unguresci rupe unul, sau două până'n trei voturi în partea dintre Cislaitani și cauza era pentru ei câștigată. Astăzi cu toate frecările dintre Nemți și Slavii din Cislaitania au stat ca zidul toți umăr la umăr contra delegațiilor unguresci.

Atragem atențiunea cetitorilor asupra „varietății” din nrul de astăzi: „Turcia și România”. Din aceasta se vede, că între Turcia și România există raporturile cele mai bune. „P. Ll.” încă ia notiță despre aceste raporturi și se miră cum se poate că de altă parte se șoptesc, că în România sînt agitațiuni puternice rusesci îndreptate contra principelui Carol. „P. Ll.” dăce mai departe, că îngratitudinea rusă face ca România să și dea toate silințele de a ține relațiuni bune cu Turcia și ca România să dovedească în faptă bunele intențiuni a elaborat guvernul ei statutul pentru Dobrogea, pentru care Poarta este recunoscătoare.

„Presse” din Viena anunță dela Bucuresci: Ministrul de reșoiu a cerut dela cameră un contingent de 9000 recruți pentru armata permanentă, 3000 pentru milițiile teritoriale. Motivul la aceasta cerere este eventualitatea unei mobilisări grabnice. În țeară se dăce că pregătirile aceste sînt îndreptate contra Rusiei.

În 13 Februarie s'a deschis dieta Germaniei. Cuvântul tronului anunță sporirea contribuțiilor matriculare în bugetul pe anul 1880, care se va substerne că de curînd, necesitatea unui împrumut pentru spele neapărat de lipsă, amătesce de reforme în finanțele imperiale, asupra cărora nu s'au încheiat încă discușiunile, anunță mai departe proiectul relativ la introducerea unei perioade de bugetare bianale și modificarea articulelor din constituțiune cari se referes la punctul acesta, aceasta din motivul, că trebuie delăturate daunele ce provin dela împrumutarea că dieta imperială și ține sesiunea în același timp cu dietele provinciale: accentuează transformarea și des-

voltarea baselor, pe care este aședată legea militară imperială și armata germăna. Dela inactivitatea acestei legi instituțiunile militare s'au dezvoltat în țările vecine într-o măsură atât de întinsă, încât imperiul germăna, fără a prejudeca politica sa de pace, este silit, chiar în interesul siguranței sale, ași completa armata. Guvernele federale ni-a pus în perspectivă adoptarea acestor jertfe ce se cer dela poporul german pentru asigurarea independenței sale, au adaus însă, că adoptarea va întimpina greutăți. Cu toate aceste împraturul nu se îndoiesce, că poporul germăna și reprezentanții sei vor cunoasce de o potrivă necesitatea de a se scuti națiunea de ori ce periclitare din afară. Legea contra socialiștilor avînd valoare numai până la 31 Martie 1881 se va prolungi pentru a se realiza scopul, de a scuti siguranța internă a imperiului. Măsurile ce s'au luat pentru a inactiva această lege nu au putut paralisa pe deplin agitațiunile subversive ale socialiștilor și această împrumutare justifică prelungirea legii ce se va propune. Cuvântul de tron promite un proiect de lege pentru suprimarea boalei de vite (epizootia), proiecte despre un tractat comercial cu insulele Hawai și despre o convențiune cu insula Samoa și cu alte grupe de insule din oceanul pacific.

Trecînd la politica esternă cuvîntul de tron constată că raporturile imperiului cu toate puterile străine sînt pacifice și amicabile și încrederea ce a pus-o congresul în asigurarea păcii s'a confirmat. Dispozițiunile tractatului din Berlin s'a executat mai în toate punctele. Imperiul ia parte cu stăruință la silințele ce se fac pentru a asigura pacea într'un mod durabil. După întemeierea unității naționale, poporul germăna are earăși dreptul seu deplin de a ține samă de înclinările sale spre pace. Politica imperiului țînînd samă de acest fapt va fi paclănică și conservativă și cu aceea țarie constantă ce isvoresce din simțul puterii sale proprie, ea se va sili să întrevină cu desinteresare pentru susținerea păcii și să câștige concursul și garanția puterilor cari au aceeași simțiminte.

Germania și Italia.

Un corospondent din Paris al foiei engleze „Times”, purcedînd dela călătoria principelui mostenitoriu al Germaniei la Italia și dela interesul cel viu ce a escitat în Europa călătoria aceasta, supune că pe lângă toate mitigările cu care se silesc presa germană a înfățișa proiectul pentru sporirea armatei nemțesci, ca un ce nevinovat, discușiunea cu care țările germane discută ipotesa unui atac franco-rus, eventualitatea unei ciocniri între Germani și Ruși și între Germani și Francezi este probabilă, poate iminentă. În legătură cu eventualitatea aceasta Germania se vede că

caută aliați și e foarte probabil că principele de coroană al Germaniei, s'a dus cu misiunea să atragă și pe Italia în partea Germaniei și Austro-Ungariei. Cum îi va succede nu se scie. Din corospondența diariului „Times” se vede că Italia e nemulțamita cu Germania.

Eată după „Romanul” ce dăce corospondența despre Italia:

„Faptul este, dăce el, că în contra tuturor sperănturelor puse în mișcare de către Germani, nemulțamirea Italiei este cea mai vedită și cea mai reală. Ar fi o eroare de a crede pe Italia nemulțamită numai de Austria. Ea nu e mai puțin nemulțamită de Germania, și se înțelege atunci că recenta înțelegere austro-germană trebuie să fi crescut supărarea Italianilor. Dacă ideea unei înțelegeri franco-rusă a luat rădăcină undeva, este în Italia. Acolo s'a născut acea idee a unei uniri a Rusiei cu Francia, unire formată prin mijlocirea Italiei, care ar eși astfel din izolarea sa și ar deveni centrul unei noue alianțe. Dacă temerea unor asemenea planuri a existat în Germania, nu ar fi ceva de mirare ca principele mostenitoriu să se însărcinat cu liniștească susceptibilitățile italiene. Însă de unde provine acea nemulțamire?”

La această întrebare, corospondentul diariului „The Times” răspunde fără a esita că răceala Italiei către Germania datează dela tratatul din Berlin și că are de cauză atitudinea adoptată de către principele de Bismarck față cu reprezentanții diferitelor puteri. El găsece în amintirile sale personale tabloul următoriu:

„Cancelarul de fer nu cercă nici decum a și ascunde impresiunile. El arăta cu o supremă nepăsare temperamental seu nervos, și, în numele Europei, declara fie-cărui din cei ce erau de față gradul esact de simpatie, de antiipatie, de nepăsare sau de dispreț ce resinția pentru dînsuși.

„Ceea ce dovedesce că în momentul acela el lucra după firea lui, este că, acum relațiunile sale cu puterile reprezentate la congresul din Berlin sînt în tocmai ceea ce erau față cu plenipotențiarilor ce el trimiseră la congres.

„El trata pe lordul Beaconsfield pe piciorul unei depline egalități sociale, întorcîndu-i toate visitele, avînd pentru dînsul cele mai mari atențiuni, ascultându-l cu băgară de samă, lingșîndul cu delicateță; vorbea de dînsul ca de un iscusit otărit, urmînd un scop bine determinat și avînd otăritarea unui om ce e susțînut de o națiune puternică, un om pentru care, prin urmare, era neapărat de a avè multă deferență, sau cel puțin de a se prefăce că are.

„Pentru principele Gorciacof, el avea condescendența puțin cam desprețuitoare ce are cineva pentru o doamnă în vîrstă, căreia i place să povestească succesele sale trecute, însă care la sfîrșit plictisesc. Când principele Gorciacof, în stilul de altă dată, făcea discursuri în care figurau laurul și mîslinul, cancelarul german își mișca creionul cu un aer sarcastic. Când el povestea faimoasa istorie a cănelui care înspăimîntă pe principele Gorciacof, el ridea cu hohot, ochii sei straluciau de veselie, și fie-care născas ce se întempla bătărîului diplomat rus îi cauza o adevărată bucurie.

„D. de Bismarck vorbea, din contră, cu entusiasm de comitele Șuvalof, una din rarele persoane pe care o iubia în adevăr.

Îl compara cu un cerb îndrăsneg, luptănd cu o ceată de căni. îi plăcea foarte mult să lăsculte discutănd, și dacă împăratul Alecsandru ar fi pus pe comitele Șuvalof în locul principelui Gorciacof, lucrurile dintre Germania și Rusia n'ar fi unde sînt.

„Mult îi plăcea asemenea modul demonstrativ, aventuros al comitelui Andrassy, limbajul seu viu și pitoresc și modul animat cu care împingea discușiunea; însă când doria să discute o atacere tehnică și să aibă o idee esactă de vre-o cestuine complicată de delimitare, el ruga atunci pe baronul Haymerle de a conferi pe dînsul și îl asculta cu un interes și o atențiune neobosită.

„Cu d. Waddington, el avea mari întretineri, vorbind fără esitațiuni, fără constringeri, neoptrindu-se ca să caute cuvîntul, cum se vorbece cu un om a căruia onestitate este cunoscută și de reaua credință a cărui n'ai se te temi, pe când vorbind cu comitele Saint-Vallier, deși era tot atât de cordial, însă relua limbajul rezervat al diplomației.

„Mehemed Ali îi plăcea mult; el îl numia „ein gescheiter Kerl” (un băiat desptep); însă vorbea de dînsul ca fiind nici mai mult nici mai puțin interesant decăt cauza pe care o reprezenta; cancelarul privia cu o milă destul de desprețuitoare pe melancolicul Caratheodori, care reprezenta în ochii sei o Turcie pe care numai străinii o mai împedeau de a cădă în ruină.

„El arăta comitelui Corti o bunăvoînță personală lăsându-l să vadă însă că politetza sa era cu totul personală și că el nu are nici o simpatie pentru geloasa Italie, ale căreia cereri și intervențiune le respingea cu o asprime plină de nerădare.”

Ca concluziune, corospondentul diariului „The Times”, adauge că foarte probabil Italia, ca și Rusia, nu asteaptă de cât un zîmbet al germaniei pentru a reînoda vechia lor prietenie cu acea putere.

Cum se face politica pe sate.

Ianuarie 1880.

(Încheiere).

Scoala ar mai putè fi în serile cele lungi de earnă loc de întălnire și pentru oameni înaintați în vîrstă. Cum ar fi de bine când cele scrise în novelele noastre și în alte cărți folositoare li s'ar ceti și spune la înțeles tuturor acestora și nu numai la o samă de oameni, cari au simț mai bun și tragere mai multă de inimă către luminarea creerilor. Ar fi numai spre folosul mulțimei. Se făcuse un început bun, mai anii trecuți, cu învătarea lor și era bine. În vătătoriu nostru dăce, că aceasta este scoala cu aduși. Acum nici pomemire nu se mai face de scoala aceasta și este mare pagubă că nu se mai face nici pomemire de ea. Căci se nu gândesc cine-va, că oamenii pe sate dorm nopțile de earnă dela un capet până la celalat. Ei dacă nu se adună unde se învoțe și să se aleagă cu ceva în folosul lor, tot au adunările lor în case anumite, unde se așează pe laviți, pe scaune, pe păcele și pe vatră și, căți n'au loc pe aceste, se astern pe fața casei; pipă și mai beau și vinars jidovesc și spun la basme, bune și rele; vorbesc de toți căți și câte se însoară și se mă-

rită și mai spun și despre împărași și împărății, care cu care au să se bată, care cu care vor ține și alte câte toate. Aci se pune Europa cu totul altfel la cale, de cum o pune cutare și cutare dela Viena, dela Berlin, dela Paris, dela London și Petersburg. Aci mai fie-care împărat are fecior de înșurat și fată de măritat și care nu 'și dă fata după pețitorul cel dintău trebuie să se gâte de bătaie. După politica care se face în congresele aceste mai toate bățiile se nasc din neînvoielii la căsătorie. Așa se petrece pe la noi timpul cel scump; căci ce să facă de uritul cel mare, dacă n'au o petrecere mai bună. Feciorii se duc în ședătorile fetelor, iau fusele din mâinile fetelor, le mai aprind caierii din furcă și alte câte toate, care nici nu îndrănesc a le pune pe hârtie.

Vorba ceea. Nu sameni în grădina ceea ce să fie bun și de folos, apoi cresc brusturi, steghe, lobode, șfir, nălbă, urdici, scăței, cucute și alte burueni, dar de crescut tot crește ceva.

Să mulțămim lui D'șeu că nu s'nt nici pe sate toți așa de neduși la biserică, dară o parte mare tot s'nt. Și dacă partea cea mare ar fi cea mai mică apoi n'am avé necasurile cele ce le avem când vrem să regulăm câte o treabă de a unei comunei bisericesci sau de ale comunei politice.

Și n'ar fi cu neputință să fie altfelu când ar fi cine să mai caute și mai cu deadinis de popor, când s'ar mai găsi câte un om a lui D'șeu, care are și puterea în mână asupra poporului, și care să stăruiască a pune pe popor la cale de a face câte ceva, din ce mai târziu să se cunoască cu vre-o bunăte pentru d'șul mai departe de cât din mână în gură și se nu fie nevoit a 'și ține și preot și învățător și notariu și jude cu daturii tot dea mână sau din coș.

Poporul, lăsat numai pe priceperea lui, la de aceste nu se gândesc și apoi când vine treaba la adică cearecă dacă poate să scape se nu mai dea nici că a dat. Cu deregătorii politici aceasta nu prea merge căci acestia având puterea întreagă în mână își sciu ajută ușor. Mai greu merge cu cei bisericesci și cu cei ai scoalei. În de aceste poporul a luat un învăț reu. Cum i pomenesci de îmbunătățirea venitului preotului sau a învățătorului, pentru că mai în tot satul se află câte una, două, sau trei guri rele, cari nu 'și pregetă, când e vorba de o îmbunătățire, a merge din adunare în adunare, unde când își deschide gura cuvântul cel dintău este: „Vreați să mai luați sarcini noue pe umerii vostrii?“ „Dar cum se vrem!“ este respunsul într'un glas. În chipul acesta, ca pe telegraf, se răspândește împotrivirea și când se întâmplă de vine dl protopop numai are de a birui cu ei. Dacă vede poporul puțință stăruiță dela d-nul protopop, se găsește și șoptitori de aceia, cari i spun că găsim preot care ne lasă mai pe lesne, sau dacă aceasta nu ajută, din nefericire se găsește și de aceia, cari pun la cale pe popor să strige că „dacă nu ni se face pe voie trecem la altă biserică, unde în loc să mai dăm, căpătăm noi“.

Și cumcă aceste nu s'nt totdeauna spaima luate din vânt, am avut nefericirea se vedem cu ochii. S'a simțit și se simte că furnică ceva printre oamenii noștri; ba am vădut, — dacă s'nt puși de cineva sau dacă umblă de capul lor, nu sciu, am vădut că oameni, cari pe lângă vorbe frumoase mai fâgăduesc ceru și pământ, numai se poată trage poporul nostru în partea lor, togmăi când vine vorba să 'și arate virtutea, când este chemat să 'și facă lui o îmbunătățire.

Nu e vorbă! poporul care se năpă

pe căi de rătăcire nu lucră spre binele seu cel adevărat, ci spre binele cel închipuit, pentru că nu scie judeca mai departe. Păcatul este al a celor ce 'l îndeamnă să lucre așa și al celor ce springesc rătăcirea lui. Răul înse este al poporului, dacă rămâne în întunecare. Ne mirăm mult noi o samă de oameni, cari cu durere le vedem repeținduse lucrurile aceste atât de des în popor spre paguba lui, că oamenii cei cu carte mai multă ai noștri nu caută mijloace spre a pune stavilă la un reu, care roade la meduva poporului.

Domnii protopopi ar face bine să se nu se înfricoșeze numai decât de gurile oamenilor. Să stăruiască mai cu deadinis să 'și abată dela rătăcire, mai cu samă sciind că are să le facă un bine. Căci dacă lasă după ei la cea dintău amenințare se resfată ca și copiii cei rei, sau ca și muiera, care vrea să aibă totdeauna cuvântul cel dintău și cel din urmă în casă.

În chipul acesta înse nu este cu puțință nici o economie cum se cade și, mai curând sau mai târziu, tot oamenii s'nt aceia, cari dic, „că nu trebuia să lase după noi, că noi suntem oameni nepricepuți.“

Le-am scris aceste, dle redactor, și câte n'ași mai avé, să se vadă o dată ceea și din mijlocul poporului și acei ce iubesc poporul și lucră pentru el la dietă, la sinoade și în congres să aibă puțință închipuire despre aplecările poporului și despre aceea cum își face el politica lui în toate câte îl ating nemijlocit. Le am scris pentru că credința mea este, că oamenii noștri cari poartă condeul și cari poartă cuvântul în adunările cele mari, numai atunci vor lucra cu folos, dacă vor cunoaște pe poporul care 'l apără, din mai multe, ca se nu dic din toate părțile lui.

De ar da D'șeu să i se mai rărească asupririle dinlăuntru și să ajungă a cunoaște și el și a deosebi, cari s'nt asupririle cele adevărate și cari cele închipuite. Cunoșcându-le pe unele și pe altele ar da poporul nostru înainte și s'ar rări pustietățile din sat și din câmp dimpregiurul lui.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman.“

S. Sebeș, în 1 Februarie 1880. Prea onorate d-le Redactor! D'na de trei „sânți“ arhieriei, Vasilie, Gregorie și Ioan, patronii scolii rom. gr. ordin loc a fost în adevăr o di de serbătoare pentru noi Sebeșenii. Corpul învățătoresc cu ocaziunea acelei zile a aranjat o producțiune literară după următoarea programă:

I. Înainte de amea di.

1. După înfirea serviciului divin în ambele bisericile române gr. or. s'a ținut în curtea scolei române, sântirea apei. După aceasta a urmat stropirea scoalei cu apă sântită.

II. După amea di la 3^{1/2} oare.

2. „Cuvânt ocașional“ rostit de D. David învățătorul.

3. „Se mergem frați la școală“, poezie esecută de elevii scoalei.

4. „Frații Jderi“ poezie de Alexandri declamate de S. Roșu.

5. „Românul și viitorul seu“ cuvânt de I. Mureșan.

6. „Plângerea femeii asupra bărbatului“ poezie decl. de G. Drusan.

7. „Școala și familia“ poezie de Ilie Savu învăț.

8. „Hai se dăm mână“, poezie de Alexandri esec. de elevi.

9. „Cuvânt de încheiere“ de Dl. Ioan Tipeiu protop. și director.

Reușita a fost prestă tot bună. În specie trebuie se amintesc pre dl Mureșan carele foarte bine a arătat ce viitorul va avé Românul și că a di numai acel popor are drept la

viață, carele lucră din toate „puterile ca să se înăvutească și să se lumineze. Atari ședințe publice nu s'au mai ținut de pe timpul când funcționa la această școală ca director dl Mureșan. Atunci s'a fost ținut un șir lung de ședințe sara. Că s'a ținut acum această producțiune, onoarea și meritul este a dlui Protopop I. Tipeiu căruia — după cum sum informat — are a i se scrie ținerea acestei producțiuni. Onoare și laudă dlui protopop și avem speranță, că Dsa nu va lăsa nici un privilegiu și nici o ocaziune, pentru a nu folosi spre înaintarea și vața scoalei din loc. De altă parte s'ntem convingși, că Dsa acum ca director al acestei scoale va purcede astfel încât această școală să ajungă aceea ce s'a dorit și se dorre de toți. Cine are cunoștință despre Sebeș și giurul seu, acela trebuie să simtă necesitatea unei scoale esemplare în Sebeș; ba nouă Sebeșenilor ne place a fi optimiști și a cutega la fundarea unui gimnasiu. Speranța este fiindcă șcim în fruntea Sebeșenilor astfelii de oameni dela cari putem aștepta așa ceva. Totul a t'ernă dela conducere. Înainte numai și cu timpul multe se pot face.

Unul din cei prezenți.

Zernești, 29 Ianuarie 1880. Prea onorate d-le Redactor! În legătură cu anunțul publicat în Nr. 136 al stimatului jurnal cel redigeți, fie mi permis a raporta on. public starea, în care a ajuns reuniunea femeilor române din Zernești până în timpul present.

Nu se poate din destul lauda zelul, cu care au întâmpinat femeile române de aici, ideea cea sublimă de a ajuta scopul reuniunii cu deosebire observându-se ca membre, femei din diferite clase, însă nutrite numai de o singură idee.

Reuniunea a ajuns la un număr de membre îndestulitoriu; carea până în present consistă din următoarele:

Din Zernești: D-nele Maria Garoiu, Maria Raț, Maria Badiu, Ecaterina V. Bude, Maria N. Dan, Iudita I. Tipeiu, Maria I. Gogonea, Ana A. Șenchea, Ana Grozea, Rosalia Ioanovic Ecaterina Vulsan, Bucura Gușuțan, Maria Gârnița, Iudita E. Nan, Nedelea Mețian, Elena I. Tăfan, Șana Coleș, Nedelea I. Garoiu, Stana I. Șona, Maria H. Garoiu, Bucura Iarca Șona, Bucura H. Garoiu, Stanca Iv. Sperkez, Stanca T. Sperkez, Sora I. Ghimbășan, Maria Giurgiu, d-șoarele Elisa Pantea, Maria Tăfan. Din Rășnov: d-le Veronica Ghianțu, Susana D. Nan, Elena Proca, d-ra Elena Stanciu din Tohanul vechiu, Francisca Banciu, Maria Vlad, Elisa Aldica, Catinca Rosnyai, Maria N. Bobinca.

Fiind reprezentată reuniunea printr'un număr corespondentoriu d-na prezidentă provisoră, conchemă în 9/12 1879 adunarea (generală) ordinară. La ordine s'a pus un proiect de statute, care după o dezbaterie scrisă, — în care se putea vedé interesul cel mare pentru reuniune — s'a primit ca statut și se decide de a se înainta înaltului regim spre întărire.

Conform statutelor se purcede după aceea la constituirea definitivă a biroului și a comitetului; ceea ce se face prin aclamațiune în modul următoriu:

Ca prezidentă se alege d-na Maria N. Garoiu n. Mețian, ca casieră d-na Ecaterina V. Bude, ca notariu învățătorul Ioan Străvoiu, ear de membre în comitet d-nele Maria Raț, Maria N. Dan, Maria Gogonea și Ana A. Șenchea.

Cu aceste ședința s'a ridicat și damele s'au depărtat mulțămite, că i-dea ce o au nutrit s'a prefăcut în faptă.

În 13/1 1880 comitetul între alte deciziuni aduse și aceea de a se aranja un bal în favorul reuniunii. D'na

s'a determinat pe 10/22 Faur a. c. La acest bal, care putem dice că va fi fundamental marelui edificiu, este rugat on. public a onora juna reuniune, atât cu prezența că și cu ofertele posibile, ținându și fie care de fapta cea mai nobilă, că a putut ajuta cu o petricică la fundament.

I. Străvoiu m. p.,
not. reun.

Proiect de lege

pentru organizarea Dobrogei.

Cap. I.

Despre teritoriul Dobrogei.

Art. 1. Teritoriul de peste Dunăre, împreună cu Delta Dunării și cu insula Șerpilor, anexas României prin tractatul de Berlin, sub denumirea de Dobrogea, este deocamdată împărțit în două județe.

Art. 2. Aceste județe se supțmpart în arondisamente sau ocoale, și ocoalele în comune urbane și rurale.

Cap. II.

Despre drepturile Dobrogeenilor.

Art. 3. Toți locuitorii din Dobrogea, cari, în ziua de 11 Aprilie 1877, erau cetățeni otomani, devin și s'nt cetățeni români.

Art. 4. O lege specială va determina, în timpul oportun, condițiunile cu care ei vor puté exercita drepturile lor politice și cumpăra imobile rurale în România propriu dișă. O altă lege va statua, în timpul oportun, despre reprezentațiunea locuitorilor Dobrogei în parlamentul român.

Art. 5. Locuitorii din Dobrogea, deveniți cetățeni români, s'nt egali înaintea legii, se bucură de toate drepturile cetățenesci și pot fi numiți în funcțiunile din această provincie fără osebire de origine și de religione.

Art. 6. Locuitorii din Dobrogea se bucură de pe acum de drepturile cetățenesci cuprinse în art. 5 23, 25, 23 din Constituțiunea României. Guvernul însă, prin decretul Domnesci, date în urma încheierii consiliului de ministri, poate suspenda în totul sau în parte, și pe un timp determinat, libertatea presei și a întrunirilor.

Art. 7. Instituțiunile reprezentative, județene și comunale se introduc în Dobrogea după exemplul celor din România, cu singurele deosebiri provădute prin această lege.

Art. 8. Toți străinii aflați pe teritoriul Dobrogei se bucură de protecțiunea dată de lege persoanelor. Guvernul însă poate lua în contra străinilor turburătorii măsurile cerute în interesul ordinii publice.

Art. 9. Locuitorii din Dobrogea nu pot fi urmăriți sau arestați decât în casurile prevădute de lege.

Bi nu pot fi stransați dela judecătorii ce le dă legea.

Art. 10. În Dobrogea nu se pot aplica alte pedepse decât acele provădute de legile României.

Art. 11. Proprietatea mulk și miri, constatată prin acte formale (tapii) esu printr'o posesiune de douăzeci ani, este garantată și transmisibilă în condițiunile prevădute de legile otomane. Dijma este abolită în Dobrogea pentru deapăurerea; ea se va înlocui prin o dare bănească anuală, care se va otări prin anume lege.

O lege specială va regula împroprietărire definitivă a locuitorilor agricoli cari nu posed pământuri mulk, miri sau stăpănite de deuce ani cel puțin.

Art. 12. Numai locuitorii aflați în Dobrogea în ziua de 11 Aprilie 1877 și îndrituiți de legile otomane, Români și acei îndrituiți prin art. 7 din constituțiunea României pot cumpăra imobile rurale în Dobrogea.

Această stipulațiune nu împiedică legea ce se va face în privința stabilirii de colonii agricole pe domeniile statului din Dobrogea.

Art. 13. Legile de espropriare pentru cauza de utilitate publică s'nt aplicabile și în Dobrogea.

Art. 14. Libertatea conștiinței este absolută. Libertatea tuturor cultelor este ga-

rantată, întru cât însă celebrarea lor nu atinge ordinea publică sau bunele moravuri.

Art. 15. Religiunea ortodoxă a răsăritului este religia domoitoră și în Dobrogea. Această provincie face parte din eparhia Dunării de Jos.

Proterorii jude-elor și clerul ortodox al catedralelor din Tulcea și Constanța sunt salariați de către stat.

Clerul dela celelalte biserici ortodoxe este plătit de către comune și comunități, după un regulament de administrație publică, ce se va promulga prin decret Domnesc.

Art. 16. Personalul și întreținerea principalilor moschee musulmane din Tulcea, Constanța, Babadag, Mangalia, Măcin, Medgidie, Hârșova, Isaccea și Sulina vor fi plătite de către stat după un regulament de administrație publică, promulgat prin decret Domnesc.

Art. 17. Clerul celorlalte confesii și bisericile și templele lor se vor întreține de comunitățile coreligioare.

Nimeni nu va fi îndatorat a contribui la întreținerea unui cult la care nu aparține.

Art. 18. Instrucțiunea în școlile plătite de stat sau de comune se dă fără plată.

Art. 19. Învățământul este liber, întru cât însă exercițiul său nu ar atinge bunele moravuri sau ordinea publică.

Se vor înființa treptat școlile primare în toate comunele Dobrogei.

Este liber deselebitor comunități și particularilor de a deschide școli, sub controlul ministerului în instrucțiune publică, cu condițiunea ca în fiecare din aceste, pe lângă limba aleasă de fondatori sau directori, învățământul limbii române se fie obligatoriu.

Art. 20. Se va înființa în orașul Babadag un seminar musulman, cu menire de a forma capii moscheelor și de a preda principiile legislației religioase musulmane. Această școală se va întreține de stat.

Un regulament de administrație publică va regula tot ce privește învățământul public în Dobrogea.

Art. 21. Actele statului civil sunt de atribuțiunea autorităților civile.

Intocmirea acestor acte va trebui să precedă în totdeauna benedictiunea religioasă, care pentru căsătorii va fi obligatorie.

Un regulament de administrație publică va regula însă excepțiunile și modificățiunile ce se pot introduce la acest principiu în privința Musulmanilor și a Lipovenilor.

Art. 22. Fiecare locuitor din Dobrogea are dreptul de a se adresa la autoritățile publice prin petiții subscrise de către una sau mai multe persoane neputând însă petiționa decât în numele lor propriu.

Sub-scriitorii însă de petiții cuprindând injurii în contra Statului român sau a autorităților publice sunt pasibili pentru acoasta de penalități prevăzute de legi.

Art. 23. Nici un locuitor din Dobrogea devenit cetățean român, nu poate, fără autorizarea guvernului, întra în serviciul unui stat strain, fără ca însuși prin aceasta să și piardă drepturile cetățenești.

Cap. III.

Despre administrațiunea Dobrogei.

Art. 24. Dobrogea este împărțită în două județe: Tulcea și Constanța.

Județul Tulcea se compune din patru arondismente sau ocoale, și anume: Tulcea, Măcin, Babadag și Sulina insula Șerpilor.

Județul Constanța are cinci arondismente sau ocoale, și anume: Constanța, Mangalia, Hârșova, Medgidie și Siliștrina-Nouă.

Art. 25. Fiecare județ se administrează de un prefect, care are aceleași atribuțiuni ca cei din România propriu zisă.

Fiecare arondisment sau ocol are în capul său un administrator.

Fiecare comună urbană sau rurală are în capul ei câte un primar asistat de un consiliu comunal.

Art. 26. Prefectul și administratorii se

numesc de Domn, după propunerea ministrului de interne.

Prefectul se află sub ordinile nemijlocite ale ministrului de interne; el este și reprezentantul celorlalți miniștri și execută ordinele lor.

Art. 27. Prefectul supraveghează mersul tuturor serviciilor publice din județul său, afară de tribunalele judecătorești și de armată. El îngrădește de drepturile, datoriile și interesele tuturor locuitorilor din județ, urmărește și face a se urmări abuzurile și călcările de legi și ia toate măsurile pentru manșinerea ordinii publice.

Art. 27. El are puterea de a face regulamente explicative, căror toți agenții administrativi, județeni și comunali datoresc supunerii.

El dă ordonanțe în materie de ordine publică.

Art. 29. Prefectul, în marginea legilor, are la dispozițiunea sa puterea publică.

Cererea ce el face pentru manșinerea ordinii publice va fi imediat satisfăcută de comandantul trupelor aflate în județul său. Despre cererea sa el încunosește însă și pe șeful diviziunii teritoriale.

Art. 30. Prefectul este reprezentantul guvernului pe lângă consiliul județean; și în privința acestuia, a comitetului și a consiliilor comunale, are aceleași drepturi pe care legea le dă prefectilor din România.

Art. 31. Administratorii au, în arondismentele lor, aceași competență, aceleași atribuțiuni și aceleași îndatoriri pe care le au subprefecții din restul țării.

Ei se află sub ordinele directe ale prefectului și au arondismentul lor, delegațiunea puterilor acestuiași în limitele legii.

Art. 32. Primarii comunelor urbane și rurale, aflate în circumscripțiunea lor, afară de primarii orașelor de reședință a prefecturilor, se află sub ordinile administratorilor.

Aceștia pot suspenda pe primari, însă această măsură trebuie confirmată de prefect.

Art. 33. Atribuțiunile și îndatoririle funcționarilor poliției sunt aceleași ca în România.

Art. 34. Funcționarii administrativi și polițenesci, precum și primarii, sunt răspunzători către șeful lor, pentru vini comise în exercițiul funcțiunii.

Urmărirea lor înaintea justiției nu se va pute face de parchet decât după prealabila încredințare a autorității administrative superioare.

(Va urma.)

Varietăți.

* (Necrolog.) Ne împlinim una dintre cele mai dureroase și triste datorițe, când anunțăm, că unul dintre cei mai bravi, unul care prin faptă ne-a îndreptățit pe deplin la speranțele cele mai frumoase, iubitul și activul P. administrator protopresbiteral, asesor consistorial în senatul scolastic și paroh în suburbiul de jos al Sibiului, **Moise Toma**, ori la 27/2 oare după amiază, după o scurtă dar grea suferință s'a mutat din aceste trecătoare la cele eterne. Lovitura neașteptată nu atinge numai pe iubita sa soție așa de timpuriu remasă veduă, nu numai pe cei trei copilași minorenți remași așa curând orfani de tată, lovitura atinge și parochia ce o administrează abia de un an trecut și tot așa pe tractul protopresbiteral, care începuse a pune în dănsul cele mai mari și mai bune speranțe. Plângerea grabnică, neașteptată, întreita pierdere din adâncul inimii, mângădundu că sufletul lui cel curat și sirgnitoriu va fi respălit cu eterna odihnă a dreptilor. Fie! țerina ușoară și amințirea dea pururea binecuvântată!

Reposatul se va înmormânta în 6/18 Februarie la 3 oare d. a.

* (Turcia și Romania). Cetim în Monitorul României dela 1 Fev: În ziua de 29 Ianuarie (10 Februarie) curent Esc. Sa dl Dimitrie Brătian, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al A. S. R. Dl pe lângă

M. S. Sultanul a avut onoare a fi primit în audiență solemnă, spre a reamite Majestății Sale Cordorul „Steaua României”, împodobit cu brilianturi cu o scrisoare autografă a A. S. R. Domnului.

D. ministru Român a fost condus la curtea imperială în trei trăsură de gală împreună cu personalul legațiunii, însoțit de Excelența Sa introducătorul ambasadorilor și de adjunții ai Maestății Sale. În curtea palatului i s'a dat onorurile militare de un detașament al gardei imperiale și în Palat a fost primit de marele măestru al ceremoniilor, de mai mulți dni ministri și de casa militară a Majestății Sale.

M. S. Sultanul, primind decorațiunea română, s'a aretat foarte simțitor la această atențiune din partea A. S. R. Dl Românilor și s'a exprimat în termin foarte simpatice pentru Augusta persoană a Alteței Sale Regale arătânduși și simțimintele sale bine voitoare pentru reprezentantul Român din Constantinople.

Diarul turcesc „Vakit” scrie în numărul său dela 7 Februarie următoarele:

„D. Dim. Brătian trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al României, care a avut onoarea de a fi primit de Sultan în sara de Marfa trecută, a fost încărcat de cele mai mari preveniențe din partea Majestății Sale imperiale.

„Aceste preveniențe suverane, o spunem cu toată francheța, sunt foarte meritate de d. Brătian care reprezentă aici o țară care după informațiunile ce avem și acțiunile de mulțămire ale poporațiunilor musulmane nu încetează de a ura de cele mai bune procederi către musulmanii cari locuiesc acele părți ale imperiului cari au fost date, după cum se știe, României în virtutea tratatului din Berlin, și de a-i face să se împărțască din roadele unei bune justiții”.

* (Diplomatic). Cetim în monitorul României: În urma înființării din partea guvernului țerilor de jos a unei legațiuni pe lângă guvernul Alteței Sale Regale, d. Cavalier Keun, fost consul general al țerilor de jos la București, a fost numit însărcinat de afaceri și a prezentat dnu ministru al afacerilor străine scrisorile prin care este acreditat în această nouă calitate. — Diarele franceze primesc din Roma următoarea telegramă cu data de 8 Februarie:

D. Creșulescu noul ministru al României a sosit astăzi. El a descins la otelul legațiunii române pe piața Independenței unde pentru întâia oară drapelul român a fost arborat la Roma.

* (Invitare). Reuniunea învățătorilor din tractul ppeac al Mediașului în favorul fondului ei până acum prea mic arangiază un bal, care se va ține în Mediaș în sala otelului „Strugurele de aur” începând seara la 8 oare în 10/22 Febr 1880.

La această petrecere sunt invitați toți iubitorii de înaintare a culturii și învățării poporului român. Prețul intrării e 1 fl. de persoană, 2 fl. de familie. Ofrande marinimoase se primesc cu mulțămită și se vor cuita pe calea jurnalistică.

Mediaș la 12 Febr 1880.

Pentru comitetul arangiator:

Dionisiu Chenđi m. p.
paroch gr. or.

* (Balul românesc) din Budapesta se va ține în 24 Februarie în Hotel „Europa”. Protector este A. S. imp. și reg. arhiducele Iosif. Patroneșe străine sunt: contesa Catarina Andrassy*, contesa A. Teleky. Patroneșe române sunt: Doamnele Elena Mocioni, Pușcariu și Gall.

*) Socia cont. Iuliu Andrassy.

Avem cele mai bune prospecte. Societatea înaltă din cercurile magaziștilor la bal va fi bine reprezentată.

Budapesta, 13 Februarie 1880.

Comitetul.

P. Roșca. Abr. Toda. I. Avraam.

* (Bal) va ține jumea română din Siria-Vilagoș în sala școlii gr. or. din Suburbii „Cremenisec” Duminică la 10/22 Februarie 1880. Acestuia i va premerge concertul corului vocal al economilor rom. gr. or. din Siria după programa următoare:

1. „Desteaptă Române” quartet executat de corul vocal al economilor.
2. „Bălescu murind” solo pentru tenor I. executat de D. I. Vancu.
3. „Diorile” quart. esec. de corul vocal.

4. „Teatrul vieții” poezie de Dl. Dulfu, declamată de dl N. Stef.

5. „Cunoașteți țara cea română” quart. esec. de corul vocal.

6. „Peneș Curcanul” poezie de V. Alecsandri declamată de D. Georg Mladin.

7. Fragment din „Dumbrava roșie” de V. Alecsandri quart. esec. de corul vocal.

8. „Șoldan viteazul” cantoneta de V. Alecsandri esec. de D. N. Tătar.

9. „Dimbovița” quart. esec. de corul vocal.

10. „Calcă Române plin de mândrie” quart. esec. de corul vocal.

Venitul este menit pentru fondul școlar gr. or. din Siria.

Începutul precis la 7 oare.

Pentru on. public din provincie vor sta la dispozițiune trăsuri înaintea cafenelei din loc cari vor comunica gratuit până la școală.

Comitetul arangiatoriu.

din încredințarea comitetului

Georgiu Mladin,
cand. de not.

* (Un testament original).

De curând a reposat în Newyork un om cunoscut de toți ca bogat dar și ca bizar. După moartea sa a aflat la dănsul un testament compus în cuvintele următoare: Las toată averea mea nepoților și nepoatele mele, cari sânt 7 la numer. Ei să o împarta și să și ia advocați numai în cazul când vor apă neapărată lipsă. Eu posed 71 părechi de pantaloni și dispun apriat ca acestia să se vëndă prin licitațiune publică și suma ce se va căpăta la licitațiune să se dea seracilor. Afară de aceasta doresc ca pantalonii să nu se cerceteze înainte de a se viude și o persoană să nu poată cumpera mai mult de o părechie. Oamenii fiind dedați cu bizarierea testatorului nu s'a prea mirat de clausele aceste care s'au și executat cu scrupulositate. S'a introdus vëndarea publică și cele 71 părechi de pantaloni s'au vëndut la 71 persoane diverse. Unul dintre cumpărători cercetând îndată după aceea obiectul cumpărat observă că în pantalonii se află un seculț mic dar bine cusut. Devenind curios desfăcu seculțul și spre marea sa suprindere află într'ensul mai multe banonete impeturate, care toate la oaltă reprezentau o valoare de o mie de dolari.

Vestea despre aceasta se respândi ca fulgerul prin cetatea întregă și fie care cumpărător se puse cu graba să cerceteze pantalonii cumpărați la licitare din masa creditară a originalului testator, și nu fără succes, pentru că în fie care pantalon era cusut la același loc un seculț provăduț fie care cu câte o mie de dolari. Testatorul la tot cazul a avut intențiunea caprițioasă să păcălească pe legitimii moștenitori, cari necăjindu-se pentru să acest joc ciudat au înacționat pe acuisitorii inepresibilelor miraculoase înaintea judecătoriei pentru restituirea sumelor aflate într'ânsele. Moștenitorii cu greu vor căștiga procesul pentru că testul testamentului nu

lasă nici o îndoială asupra intenției testatorului.

* (Invențiune estraordinară). Un diar american anunță cu multă seriozitate, că Edison a inventat mijlocul de a produce o imagine, care s'ar fi destinat pe placa unei alte camere obscure, chiar depărtată fiind de cea dintâi printr'o distanță considerabilă.

Și mai mult încă, faimosul inventatoriu ar fi descoperit mijlocul, de a produce după voință și la distanțe enorme, senzațiunea gustului după cum se reproduce prin telefon senzațiunea auzului.

Un tiner logodit din Wasching-ton, adocă gazeta de peste ocean, ar fi profitat îndată de această nouă invențiune pentru a se pune în comunicațiune cu viitoarea sa, locuitoare în New-York. Tinerii s'au vădut și s'au recunoscut în camerele lor respective obscure au schimbat câteva cuvinte de iubire și în cele din urmă logodnicul a făcut pe frumoasa lui să participe la un bun dejun ce'l găta în natură, pe când fiindanțata sa percepea gustul mâncării prin firul electric.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.”)

Vienna, 16 Februarie n. „Wiener Zeitung” de dimineața publică denumirea locțiitorului din Austria de jos, baron Conrad de ministrul de culte și instrucțiune și a șefului de secțiune Kriegsaud de ministrul de finanțe. Conducătorii de până acum al ministeriului de culte, instrucțiune și justiție își exprimă împăratul deplina sa recunoștință pentru devotamentul patriotic ce l-a dovedit.

Procesul contra atentatorului Otero.

Procesul contra cunoscutului atentator din Spania Otero a ajuns în 8 Februarie înaintea așa numitului tribunal al palatului regal la pertractare și decide. Într'o sală de 10 metre în caudat un singur jude cuprinse loc în scaunul judecătoresc, lângă densus la dreapta se află procurorul public și la stânga apărătorul lui Otero. Acest din urmă fu lăsat în prinsore. O sumă de advocați și la vro 200 persoane, cu deosebire din statură meseriașilor, au asistat la ședință.

Tribunalul de prima instanță se compune în Spania totdeauna numai din un jude, care poate enunța și pedeapsa de moarte, înse această sentință, ori că se face apelațiune ori nu contra ei, trebuie aprobată de tribunalul regesc compus din cinci judecători.

Din actul de acuzare scoatem datele următoare: Otero e născut în 14 Martie 1860. Intreaga sa avere la 3 Decembrie, ziua în care și părăsise lucrul pentru a duce o viață de vagabund, făcea 95 franci. El a căutat ocupațiune în Toledo și a cumpărat în acest oraș un pistol pentru a se sinucide. Necăpătând lucru a venit la Madrid și aci și cumpărat un pistol cu două țevii, care l'a folosit la atentatul asupra Majestăților. În 20 Decembrie Otero a voit să se sinucidă sau să omoare pe altul și după ce a avut o convorbire cu amicul său Cobo, care de altfel neagă acest fapt, el nu mai avea alt enget de cât se moară, după ce va fi ucis pe Regele.

Sâmbătă înainte de ziua crimei Otero se duse la Puerta del Sol în centrul Madridului luând cu sine pistolul și munițiunea pentru a ucide pe regele când se va reîntoarce dela Bi-

serica Atocha, dar înțese că regele trecuse deja pe acolo.

Opt zile mai târziu Otero se află earăși la acel loc, încercând arma într'un loc public, fără a fi înse observat de cineva și urmări echipagiul regal într'o depărtare de 300 pași. Fără se scie înse pe care poartă va intra regele în palat, el fugi spre poarta ce duce în locul oriental și se postă lângă densa, fără a fi băgat în samă de cineva, nici chiar de sentinelele postate acolo. El sosi de vreme la poartă, pentru că plecase pe un drum mai scurt și caii echipagiului regal trebuiau să meargă numai în pas fiind gata lunecoasă.

Când fu ascultat întâia oară, atentatorul a mărturisit tot, la a doua ascultare a negat. Ba el a afirmat ca nu a avut de loc intențiunea să ucidă pe Regele, ci numai să provoace un scandal și să moară străpuns de baionetele sentinelelor, căci el nu ar fi avut curajul să-și ia viața. El a declarat și a ramas prelungă această declarațiune, că nu s'a ocupat nici odată cu politica și nu s'a mestecat în luptele de partidă, a cetit foarte rar jurnale, cu toate că scie ceti și scrie. Nu scie ce este o societate secretă și nu a fost membru nici când la atari societăți, nu are nici o mănție pe regele, nu este nici dușman monarhiei și'i pare reu numai, că provincia Lugo, în care se află locul născerii sale, nu se bucură de o tractare mai bună din partea guvernului. Aceasta părere de reu înse nu a fost indemn pentru a comite crima de care este acusat. (Prin urmare nu este adevărat că pe Otero l'ar fi înduplecat la crimă provocările criminale ale partidelor estreme).

La începutul cercetării Otero a mărturisit, că amicii sei Perez Cobo și Antonio Garcia i au dat svațul să omoare pe regele, și abia din acest moment a prins ideea de atentat. Mai târziu el și amicii sei au negat o asemenea convorbire, ba Otero a declarat chiar, că el a voit cu această mărturisire să peardă pe cei doi amici cari l'au ruinat. Cei doi numiți s'au lăsat pe picior liber în mod provisor pentru că nu s'au putut constata complicitatea lor la crima lui Otero.

Intre procurorul public și apărătorul lui Otero s'a încins o dezbateră juridică asupra întrebării, dacă acusatului i se poate imputa crima?

Procurorul reg. a dispus să se cerceteze starea intelectuală a acusatului de doi medici pentru alienați. Apărătorii a isbitut cu o propunere din partea sa, prin care cere ca să se recerece doi medici dela institutul alienaților a cerceta, dacă Otero a comis fapta într'o stare de hebeucie sau de monomanie sau în delir.

Cei doi dintâi au constatat în vasta opiniune ce a dat pe baza cercetării, că acusatul a avut toate facultățile sale, cu toate că inteligența sa nu e deosebit dezvoltată. Dar ceilalți doi medici constată în opiniunea lor, că acusatul nu e capabil a deosebi binele de reu și că în momentul ce a comis fapta s'a aflat într'o stare neimputabilă.

Otero cetesce, scrie și socotesce binișor, dar i lipsește simțul moral. El e nesimțitor când și reamintesce pe părinții sei și nu are nici presimțire despre tristul renune împreunat cu numele seu.

Doctorii Esquerdo și Capdevila, autorii de cărți despre alienațiunea mentală, declară că Otero e hebbuc.

Procurorul de stat Gonzales de Vejeada a propus acusa cu talent. El a dovedit că acusatul a voit să omoare pe rege cu intențiune, pentru că și pe densus se'l omoare sentinelele sau poliția. Procurorul public nu a aflat nici o împregurare ușurătoare în fapta acusatului.

Apărătorii s'a silit să scape pe criminal de pedeapsa ce'l astepta. Dar pe temeiul dovedilor aduse și a mărturisirii proprii, Otero fu condamnat la moarte și numai grația regelui e în stare a împedece executarea sentinței de moarte. Se crede că regea va propune soțului seu să agrafeze pe criminal schimbându'i pedeapsa de moarte în detenți pe viață și aceasta pentru vârsta tēneră a lui Otero.

Bursa de Viena și Pesta

din 14 Februarie 1880

	Vienna	Pesta
Renta de aur	101.85	102.—
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	—	79.50
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	92.75	93.—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient, ung.	81.50	81.50
Impunatul drumurilor de fer ung.	118.—	117.75
Obligățiuni ung. de rēscumpărarea pământului	89.50	89.75
Obligățiuni ung. cu clausulă de sorșire	—	87.—
Obligățiuni urbariale temelane	88.—	88.—
Obligățiuni urb. temeș. cu clausulă de sorșire	—	87.—
Obligățiuni urbariale transilvane	87.75	88.25
Obligățiuni urbariale croato-slavonice	90.—	—
Obligățiuni ung. de rēscumpărarea țecimii de vin	90.75	90.50
Datorie de stat austriacă în hârtie	71.30	71.30
Datorie de stat în argint	72.10	71.75
Renta de aur austriacă	85.10	84.75
Sorș de stat dela 1860	129.75	130.—
Acțiuni de bancă austro-ung.	840.—	840.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	204.10	204.—
Acțiuni de credit aust.	278.—	277.75
Sorși unguresci cu premii	—	117.75
Argint	—	—
Galbin	5.62	5.47
Napoleon	9.34	9.34
100 franci nemțesci	67.60	67.65
London (pe polița de trei luni)	116.85	116.85

Economico.

Sibiu, 13 Februarie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 8.50—9.50; Grâu scăreț, fl. 7—9; Săcură fl. 5.60—6; Orz fl. 4.20—4.60; Ovės fl. 2.90—3.30 Cucurus fl. 4.90—5.30; Mălină fl. 6—6.50; Cartofi fl. 1.60—2—; Semēnță de căneapă fl. 9.—10; Măzere fl. 6—7; Linte fl. 11.—12; Fasole fl. 6—7 pro 50 chilo; Făină de păne fl. 7.50; Slănină fl. 28—30. Unsoare depozit. 25—26; Săburut pro 50 chilo fl. 16—17; Săde de luminări fl. 24—25; Luminări de se'u 50 chilo fl. 28—28.50; Săpun fl. 20—20.50; Fân 50 chilo fl. 1.05—1.15; Căneapă pro 50 chilo fl. 16—18. Lemne vērtoase de foc pro metrucic fl. 3.50 Spirit pro grad 55—60 cr. pro chilo; carne de vit 42—46 cr.; Carne de vițel 55—65 cr. carne de porc 48—50 cr.; carne de berbec 30—32 cr.; onău 10 de 40 cr.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitățiuni: în 17 Martie imob. lui Emeric Papp în Unguraș (trib. Dej); în 20 Martie și 20 Aprilie imob. lui Michail Kinizsa în Birsau (trib. Deva); în 5 Martie și 5 Aprilie imob. lui Carol Bányai în Nema (judec. cerc. Gherla); în 9 Aprilie și în 9 Maiu imob. lui Dominic Biro în Șard (trib. Alba-Iulia); în 23 Martie și 23 Aprilie imob. lui Chirilă Baba în Săniacob (trib. Dej); în 10 Martie și 24 Aprilie imob. lui Stefan Soos în Coves; în 13 Martie și 30 Aprilie imob. lui Grigorie Bartha în Panit (trib. Oșorheiu); în 22 Aprilie imob. rămasului după Sofron Stan în Ciatan (trib. Dej); în 21 Febr. și 22 Martie imob. lui Mendel Urs în Șoimșul românesc (judec. cerc. Teaca); în 28 Febr. și 31 Martie imob. de noi Ioan Feri născută Ana Ridigut în Abrud (judec. cerc.); în 27 Febr. imob. lui Francis Nagy în Cluj; (trib.); în 19 Febr. imob. lui Ioan Fleischer în Boci (judec. cerc. Teaca).

Nr. 3. 1—3

CONCURS.

Pentru vacanta parohie de a III clasă Cosna protopresbiteratul Bistriței, conform ven. decisiuni consistoriale dte 23 Ianuarie a. c. Nr. 178 prin aceasta se publică concurs cu termenul 1 Martie a. c. v.

Emolumentele împreunate cu a cest post sânt următoarele:

1. În bani gata 300 fl.
2. Folosirea duor liveți în mărime de 8 jugere.
3. Tacele stolare îndatinate.

Concurenții au a și trimitte concursele instruite în sensul „Statutului

organic” și al dispozițiilor sinodale și congresuale până la termenul indicat la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Borgo-Joseni 28 Ianuarie 1880. În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Buzdug m. p., adm. prot.

Nr. 179 1879. 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch la parochia gr. or. de clasa III din Corueni, protopresbiteratul Solnocului I în urma părintescei rezoluțiuni consistoriale dte 27 Noemvrie 1879 Nr. 3263 prin aceasta se deschide concurs cu termenul până în 29 Februarie 1880.

Emolumentele împreunate cu a cest post sânt statorite prin comisiunea ambulată la anul 1872, lângă care s'a deobligat comitetul și sinodul parochial local a mai suplini restul și prin urmare a și statorit până la o sumă de 310 fl. computându-se aici toate venitele stolare anuale.

Doritorii de a ocupa acest post au a și adresa concursele lor bine instruite, la oficiul protopresbiteral al tractului Solnoc I în Dej, dovedind că sânt clerici absolți, că au depus esamenul de calificățiune și că posed calificățiunea prescrișă în „Statutul organic”.

Cornueni în 20 Ianuarie 1880.

Ioan Bodea m. p., Ioan Buzura m. p., protopresb. notariu.

Ad. nr. 7. 1880. 1—3

CONCURS.

Pentru reîntregirea vacantei parochiei de clasa a III din comuna Căpâlna protopresbiteratul Sebeșului se escrie pe baza ordinului Preavenetrului consistoriu archidieceșan dte 13 Noemvrie 1879 Nr. 3050 B. concurs cu termen până la 29 Februarie 1880 st. v.

Emolumentele parohiei sânt:

1. Dela 115 familii câte o ferdă cucurus în grăunțe, câte o veadră (ferie) de must; aceste după măsurile vechi, și câte o și de lucru.

2. Lemne din pădurea comunei pentru ars în casă.

3. Venitul stolar regulat așa: de o îngropăciune până la 7 ani câte 1 fl. 50 cr. de aci în sus câte 3 fl. de aci; dela cununii câte 3 fl. 70 cr.; dela botezul pruncilor, săntierei apei și rugăciunea de 40 de zile 70 cr. v. a.; la umblarea cu s. cruce în ajunul botezului 50 cr. de fie-care casă; venitul dela altariu și de 10 fl. v. a. pe an pentru săntierea apei și alte rugăciuni, îndatinate a se ceti la serbători; toate venitele până aci însărite calculate dau o sumă aproape de 400 fl. v. a.

Cei ce doresc a se aplica în această parochie sânt avisați a și înainta suplicile lor oficiului protopresbiteral gr. or. în Sebeș înzestrate cu toate documentele prescrie de „Statutul organic” și regulamentul congresual din 1878 până la prenotatul termen.

Căpâlna în 8 Ianuarie 1880.

Comitetul parochial în conțelegere cu protopresbiterul.

Însciițăre.

Deschițându-se în 1 Martie n. a. c. în institutul reg. de moșit din Sibiu instrucțiune pentru moșe, candidatele de moșit de naționalitate română și nemțescă sânt provocate a se însinna până la termenul indicat la subscrisul spre a fi primite în curs.

Sibiu 31 Ianuarie 1880.

Dr. Lukacs Mikulics. profesor ord. de moșit.

[2] 3—4